

Meede: Ettevõtluse toetamine Covid-19st tulenevate riskide maandamiseks ja tagajärgedega toimetulekuks.

Osa 1 – Ettevõtluse investeeringutoetus

I Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonna mikro- ja väikeettevõtted, sh FIE-d, vajavad taastumist Covid-19 kriisi tekitatud vahetust kahjust ning oluline on vältida majanduse ja tööhõive edasist halvenemist, eelkõige teenindus-, toitlustus- ja turismivaldkonnas (majutus, aktiivne puhkus).

- 1) toetada tegutsevaid mikro- ja väikeettevõtteid, sh FIE-sid innovatiivsete lahenduste väljatöötamiseks ning elluviimiseks ettevõtluses ja teenuste pakkumiseks uuenenud meetodil või vahenditega;
- 2) toetada keskkonnasäästlikku tootmist ning tähtsustada toodete ja teenuste kvaliteeti;
- 3) toetada piirkonna ettevõtluse pääsu eksporditurgudele;
- 4) arendada infotehnoloogiat ja selle kaudu luua kaugtöö võimalusi, uusi turundus- ja teenuse pakkumise kanaleid (näiteks e-kaubandus, e-broneerimissüsteem jne);
- 5) toetada piirkonna kohaliku ressursi (loodusvarad, maastik, tööjõud, oskused ja traditsioonid) täiendavat kasutuselevõtmist ettevõtluses;
- 6) piirkonna turismiettevõtjad (teenindus, vaba aeg, majutus, toitlustus, meelelahutus) vajavad uute toodete ja teenuste käivitamiseks investeeringuid seadmetesse ja töövahenditesse;

II Strateegia meetme eesmärk

Raplamaal on aktiivne ja innovaatiline ettevõtlus, mis on taastunud Covid-19 põhjustatud kriisi negatiivsetest tagajärgedest. Ettevõtlusmaastikul on tekkinud uued teadmised, võimalused, kanalid ja vahendid majandustegevust taastada ja elavdada. Kriisi negatiivsed mõjud on oluliselt maandatud ja tulemuseks on vastupanuvõimeline, uuenenud ning kestlik väikeettevõtluse majanduslik toimimine.

III Strateegia meetme sihtgrupp

Projektitoetuse saajad on Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevad mikro- või väikeettevõtjad, sh füüsilisest isikust ettevõtjad, kes vastavad maaeluministri määruses „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus“ toodud nõuetele taotleja kohta.

IV Toetatavad tegevused

1. ETTEVÕTLUSE INVESTEERINGUTOETUS

Toetatakse Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevate mikro- või väikeettevõtjate, sh FIE-de investeeringuid, mis paiknevad püsivalt Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas (v.a. sõidukid ja teisaldatavad seadmed teenuse osutamiseks) ning mis on Covid-19 kriisist taastumiseks ja uute lahenduste väljatöötamiseks.

Toetatavad tegevused:

- 1.1 tootmiseks, teenuste osutamiseks, turustamiseks või töötingimuste parandamiseks otseselt vajalike seadmete, vahendite ja masinate, s.h. mootorsõidukite ostmise ja paigaldamine;
- 1.2 infotehnoloogiliste meetodite (näiteks: e-kaubandus, e-broneerimine, kaugtöökohad jne) kasutusele võtmiseks vajaliku riist- ja tarkvara soetamine.

V Mittetoetatavad tegevused

Raplamaa Partnerluskogu ei toeta ettevõtlust tegevusvaldkondades, mis saavad toetust muudest fondidest ja programmidest või mis ei ole otseselt käsitletav maattevõtlusena.

Ei toetata projektide taotlusi ettevõtluse investeeringuteks ja koolitusteks järgmistel aladel:

- põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK 2008 jagu A);
- mäetööstus (EMTAK 2008 jagu B);
- elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine (EMTAK 2008 jagu D);
- veevarustus; kanalisatsioon (EMTAK 2008 jagu E (välja arvatud väikesed infrastruktuuri objektid tootmishoonete juurde);
- veondus ja laondus (välja arvatud nn. lühikese tarneahela projektid) (EMTAK 2008 jagu H);
- hulgi- ja jaekaubandus (EMTAK 2008 jagu G), märkus: erandina toetatakse investeeringuid külapoodidesse, talupoodidesse, maa-apteekidesse, kohaliku käsitöötoodete kauplustesse. Külapoe all mõistetakse Eesti haldusjaotuse kohaselt külades paiknevaid kauplusi. Talupoe all mõistetakse eeskätt kohalike põllumajandustootjate ja kohalike käsitöölise toodanguga kauplevaid kauplusi, kusjuures kohalik toodang peab moodustama suurema osa kaupade sortimendist. Kohaliku toote all mõistetakse eelistatavalt Raplamaal, aga ka üldiselt Eestis valmistatud kaupa;
- kinnisvara arenduse tegevus (EMTAK 2008 jagu L);
- tubakatoodete (EMTAK 2008 jagu C 12) ja kange alkoholi tootmine (EMTAK 2008 jagu C 1101);
- hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (EMTAK 2008 jagu R 920);
- finants- ja kindlustustegevus (EMTAK 2008 jagu K);
- juriidilised toimingud ja arvepidamine (EMTAK 2008 jagu M 69) ja peakontorite tegevus; ning juhtimisalane nõustamine (EMTAK jagu M 70);
- muu koolitus (EMTAK 2008 jagu P 855);
- ei toetata pereelamutesse tehtavaid investeeringuid, s.t. pererahva igapäevases kasutuses olevasse või edaspidi igapäevase eluasemena kasutusele tulevasse hoonesse peremajutuse majutustubade, büroorumide, jmt. ehitamist, samuti abihoonete-, kõrvalhoonete, kasvuhoonete ehitamist.

VI Abikõlbulikud kulud projektitoetuse taotlemise korral

Abikõlbulikud kulud projektitoetuse taotlemise korral on välja toodud maaeluministri 23.10.2015 määruse nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus“ paragrahvis 30.

Toetatava tegevuse või investeeringu abikõlbliku kulu moodustavad tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalike kulude maksumus.

VII Mitteabikõlbulikud kulud projektitoetuse taotlemise korral

Mitteabikõlbulikud kulud projektitoetuse taotlemise korral on välja toodud maaeluministri 23.10.2015 määruse nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus“ paragrahvis 31.

VIII Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Projektitoetust võivad taotleda kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonnas tegutsev mikro- või väikeettevõtja, sh FIE (edaspidi projektitoetuse taotleja).

Nõuded projektitoetuse taotlejale:

- 1) ta vastab strateegia meetmes nimetatud taotleja kohta esitatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele;
- 2) tal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;
- 3) ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- 4) ta on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saanud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas;
- 5) tema suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega pankrotiseaduse kohaselt nimetatud ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti;
- 6) tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- 7) taotleja on esitanud taotluse esitamise hetkeks äriregistrile viimase majandusaasta aruande, mille äriregistrile esitamise tähtaeg on saabunud juhul, kui taotlejal on kohustus esitada äriregistrile majandusaasta aruanne.
- 8) Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIA e-teenuse keskkonnas kinnitamise päevale järgneval päeval.
- 9) ehitis, kuhu seade või mootorsõiduk paigaldatakse on projektitoetuse taotleja omandis või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on VKE (väikese või keskmise suurusega ettevõtte) või viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;

Nõuded investeeringutoetuse hinnapakkumuse kohta:

- 1) kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt kolmelt teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakkumused koos selliste tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile;
- 2) kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus 1000–5000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse, mis sisaldab teavet ostetava või liisitava kauba, töö või teenuse maksumuse ja koguse kohta;
- 3) väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga;
- 4) väljavalitud hinnapakkumus peab olema objektiivselt põhjendatud ja juhul, kui taotleja ei ole valinud odavaimat hinnapakkumust, peab selle kohta esitama põhjenduse;
- 5) projektitoetuse saaja ja isik, kellelt projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö, välja arvatud projektijuhtimise korral, või ostab kaupa, ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige, ei tohi kuuluda üksteise

juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 1000 eurot. Eelnimetatud ei kohaldata maaeluministri 23.10.2015 määruse nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus“ §33 lõikes 8 nimetatud projektitoetuse taotleja ja § 19 lõikes 7 nimetatud kohaliku tegevusgrupi puhul, kes peavad järgima riigihangete seadust, sealhulgas vältima huvide konflikti.

6) projektitoetuse saaja ei tohi eelnimetatud punktides sätestatud nõuete eiramiseks jaotada tegevuse hinnapakkumust osadeks, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv;

7) hanke korraldamisel järgitakse riigihangete seadust, kui projektitoetuse taotleja on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses;

8) hinnapakkumuse võtmisel järgitakse maaeluministri 23.10.2015 määruse nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus“ § 19 lõikes 8 sätestatud;

9) kui projektitoetuse saaja taotleb toetust kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki kohta ja ühe hinnapakkumuse uue samaväärse masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki kohta, kui uus samaväärne masin, seade või eriotstarbelise sõiduk ei ole Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõike 6 kohaselt kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse;

10) kui projektitoetuse saaja taotleb toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja kohta, ei pea projektitoetuse saaja olema saanud hinnapakkumust.

11) kui punktis 1 nimetatud tehniliste tingimuste loetelu on avaldatud riigihangete registris, võib projektitoetuse saaja saada vähem kui kolm hinnapakkumust, kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on üle 5000 euro, kuid jääb alla riigihangete seaduse kohase lihthanke piirmäära.

12) hinnapakkumus peab sisaldama taotleja nime; pakkumuse esitaja andmeid (ettevõtte nimi, registrikood, telefon, e-post, majandustegevuste number - kui vastavalt ehitusseadustikule on vajalik); pakkumuse esitamise kuupäev, kehtivusaeg ja number; toetatava tegevuse või investeeringuobjekti maksumust. Ehitustegevuste puhul peab saadud hinnapakkumus sisaldama lisaks ülaltoodud andmetele ehitise nimetust; ehitise ehitisregistri koodi; selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitise paikneb või millele kavandatakse ehitise ehitada; PRIA ehitustegevuse hinnapakkumise vorm, millel kus on ära toodud ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise ettevalmistuskulud, välisrajatiste kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindite kulud, fassaadielementide kulud, katusekulud, ruumitarindite kulud, pinnakatete kulud, sisustuse kulud, inventari kulud, seadmete kulud, tehnosüsteemide kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud.

Investeeringu projektitoetuse taotleja esitab e-PRIAsse:

1) vormikohase avalduse;

2) ära kiri dokumendist, mis tõendab, et maa või ehitise, kuhu seade või masin paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja on VKE, ning viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja ei ole VKE;

3) äriplaan ja finantsprognoos taotleja enda poolt valitud vormis;

4) eeldatava maksumuse põhjendamiseks peab taotlejal olema hinnapakkumine;

5) äriregistris peab olema kättesaadav taotleja esitamise aastale eelneva aasta majandusaasta aruanne.

IX Toetuse maksimaalne suurus ja määr

- 1) investeeringu projekti maksimaalne toetus on kuni 10 000 eurot, minimaalne 5 000 eurot, toetuse määr kuni 60% abikõlblikest kuludest, mootorsõiduki ostmiseks antakse taotlejale toetust kuni 30% abikõlblike kulude maksumusest;
- 2) projekti minimaalne toetus on 15% abikõlblikest kuludest;
- 3) üks taotleja võib ühes voorus esitada 1 projekti.
- 4) vooru toetuste kogumaht 19 283,23 eurot.

X Sihtvaldkonnad, kuhu strateegia meede panustab: 6A, 6B, 6C, 3A

XI Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) sihtvaldkonnad, mille eesmärkide saavutamisele meetme rakendamine kaasa aitab

- 1) sihtvaldkond 6A – tegevusvaldkondade mitmekesistamine, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;
- 2) sihtvaldkond 6B – maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;
- 3) sihtvaldkond 6C - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades;
- 4) sihtvaldkond 3A – toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse /.../ kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate /.../ ja lühikese tarneahela kaudu.

XII Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab:

Meede vastab järgmistele prioriteetidele: prioriteet 3: toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise /.../ ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses; prioriteet 6: sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades.

XIII Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

XIV Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

R21/T20 (loodud uued töökohad) - 1

Väljundindikaatorid

- ettevõtluse investeeringutoetuse toetatud projektide arv – 2 projekti;

Tulemusindikaatorid

- ellu viidud investeeringuprojektide arv – 2 projekti;
- piirkonnas innovaatiliste (tooted, tehnoloogia, turundus) projektide arv – 2 projekti;
- projektide tulemusena loodud uued töökohad – 1 töökoht;
- projektide elluviimise tulemusena säilitatud töökohad – 1 töökoht;

Mõjuindikaatorid

- tööhõive taastumine ja mõningane suurenemine piirkonnas;
- piirkonna ekspordimahtude suurenemine;
- piirkonna sisemajanduse koguprodukti suurenemine;

XV Projektitaotluste hindamine

- 1) Projektitaotlusi hinnatakse viie palli süsteemis 0-4.

- 2) Taotluse tehnilist vastavust meetmelehe nõuetele eraldi kriteeriumina ei hinnata.
- 3) Hindamiskomisjonile esitatakse Partnerluskogu büroo poolt ainult tehnilistele nõuetele täielikult vastavad taotlused.
- 4) Hindamiskomisjon võib otsustada, et ta ei hinda järgmisi puudustega taotlusi:
  - taotlus, mis on esitatud pärast projektide esitamise tähtaja lõppu;
  - taotlus, mis on esitatud projektide esitamiseks tähtjaks partnerluskogu piirkonnas mitte registreeritud taotleja poolt või mille tegevuse või investeeringu asukoht on väljaspool partnerluskogu piirkonda;
  - taotlus, milles küsitud toetatav tegevus või küsitavad abikõlbulikud kulud ei vasta meetmelehe nõuetele toetatavate tegevuste ja abikõlbulike kulude kohta;
  - parandamiseks ja täiendamiseks tagasisaadetud taotlus, mis esitatakse uuesti pärast parandamiseks antud tähtaja lõppu (erandkorras võib taotleja põhjendatud juhul taotleda tähtaja pikendamist);
  - taotlus, mille taotlusvormis ei ole parandamiseks või täiendamiseks antud tähtjaks tehtud kõik ette nähtud vastavad parandused või esitatud kõik täiendavalt küsitud dokumendid (puudulikud taotlused);
  - taotlus, mis on võrreldes esialgse taotlusega parandamise tähtaja lõpuks sisuliselt muudetud, kirjutatud juurde uued tegevused või uued investeeringuobjektid, mida esialgses taotlus ei olnud;
  - hindamiskriteeriume võib vajadusel juhatuse otsusega detailsemalt lahti kirjutada ja täpsustada projektitoetuse taotluste menetlemise ja hindamise korra juhendis.

Hindamiskriteeriumid

- 1) Projekti põhjendatus meetme vajaduse seisukohalt (Covid-19st tulenevate kitsaskohtade lahendamise põhjendatus), ettevalmistatuse tase (kirjutamise ja olulise info väljatoomise selgus ning põhjendatus) ja mõju meetme eesmärkide saavutamisele - hinde osakaal 0,30;
- 2) projekti prioriteetsus ja uuenduslikkus kohaliku arengu seisukohalt (arengu kavandamine piirkonna ettevõtluse alal, piirkonna jaoks uus toode või teenus, uus tehnoloogia, uus turunduskanal või ekspordisuund, uudne tootmise või turustamise organiseerimine) - hinde osakaal 0,10;
- 3) projekti eduka elluviimise potentsiaal ja jätkusuutlikkus (taotleja kogemus, tehniline ja finantsiline võimekus) ja projekti edasise jätkamise finants-majanduslik suutlikkus - hinde osakaal 0,20;
- 4) tulemuslikkus ja jätkusuutlikkus (kas ja kuidas on projekti tulemused mõõdetavad või hinnatavad, kas projekti tulemusena muutub või paraneb midagi Covid-19st tulenenud kitsaskohtade lahendamisel) - hinde osakaal 0,25;
- 5) projekt on esitatud eelistatud valdkonnas või valdkonna arendamiseks (teenindus-, toitlustus- ja turismivaldkond (majutus, aktiivne puhkus)) - hinde osakaal 0,15.

Hindamise punktid (hindepallid)

- 0 - projekt ei vasta meetme vajadusele ega eesmärkidele, ettevalmistus on pealiskaudne, projekti tulemused ei ole selged, projekt ei loo võimalusi jätkamiseks;
- 1 - projekt on nõrgalt seotud meetme vajaduste ja eesmärkidega, ettevalmistus on pealiskaudne, projekti tulemused ei ole eriliselt mõõdetavad ega hinnatavad;
- 2 – projekt vastab üldiselt kriteeriumidele;
- 3 – projekt tuleneb meetme vajadustest ja vastab eesmärkidele, tegevused on läbi mõeldud ja efektiivsed, tulemused on mõõdetavad ja hinnatavad, projekt loob võimalused jätkamiseks;
- 4 – projekt vastab täielikult meetme eesmärkidele ja vajadustele, projekt on põhjalikult ettevalmistatud, projekti tulemused on arusaadavad ja selgelt hinnatavad, projekti tulemusena

tekib jätkusuutlik tegevus.